Autor publikacji:
Zbigniew Rzywucki, firma R-Ceram.

www.doskonaleniegolebir-ceram.pl
email: golebie@r-ceram.pl

Wprowadzenie do publikacji,

Wirus ospy gołębi należy do wielu blisko spokrewnionych wirusów jak ospa drobiowa, ospa kanarkowa. Wirusy te charakteryzują się wysoką przeżywalnością, oporne są na działanie ekstremalnych czynników atmosferycznych oraz na działanie ogólnodostępnych środków dezynfekujących. W miejscach przebywania gołębi, w sprzyjających warunkach mogą przetrwać wiele miesięcy. Źródłem zakażenia są gołębie chore oraz gołębie zakażone ospą w postaci uśpionej.

W publikacji położono szczególny nacisk na przegląd czynników, w jaki sposób może dojść do zakażenia gołębi przez ospę. Publikacja zawiera opisy zagrożeń oraz przegląd negatywnych skutków dla hodowli wynikających z zakażenia gołębi ospą. W publikacji zostały zaprezentowane praktyczne podejścia w likwidacji problemu ospy w hodowli oraz omówiono działania profilaktyczne, zabezpieczające przed zawirusowaniem hodowli gołębi ospą.

Publikacje związane

- ✓ *Przegląd wskaźników kondycji i formy lotowej gołębi.*
- ✓ *Podstawy żywienia gołębi.*
- ✓ *Metody lotowania gołębi.*
- ✓ *Choroby gołębi.*
- ✓ *Ocena kału gołębi.*
- ✓ *Pasożyty upierzenia i skóry gołębi.*

OSPA GOŁĘBI – CHOROBA WIRUSOWA SKÓRY, BŁON ŚLUZOWYCH GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH i PRZEWODU POKARMOWEGO. Profilaktyka i leczenie.

OPIS CHOROBY.

Nazwa choroby „Ospa" wywodzi się od widocznych i charakterystycznych strupowatych narośli, „krost" umiejscowionych na powierzchni skóry lub na błonie śluzowej górnych dróg oddechowych i przewodu pokarmowego organizmów żywych. Wirusy Ospy są bardzo rozpowszechnione w przyrodzie i mogą wywoływać chorobę u ponad dwustu gatunków ptaków. Ospa gołębi należy do wiel**u** blisko spokrewnionych wirusów, takich jak ospa drobiowa, ospa kanarkowa. Znamiennym jest, że wirusy ospy są typowe dla poszczególnych gatunków ptaków i nie wykazują powinowactwa do ssaków. Oznacza to, że:

Gołębie mają swój własny typ wirusa ospy, który nie infekuje innych gatunków zwierząt tylko gołębie. W zależności od rejonu zamieszkiwania gołębi, warunków termicznych, wilgotności, gatunków lub ras gołębi wirusy te mogą ulegać modyfikacji lub mutacji (tworząc mniej lub bardziej zjadliwe formy wirusa). Dlatego też, aby uchronić się przed potencjalną infekcją Ospy w hodowli gołębi powinno się gołębie szczepić szczepionką, która bazuje na specyficznej dla danego regionu formie wirusa ospy.

Z badań wynika, że większość gołębi zarażonych wirusem ospy przechodzi chorobę bez nadmiernych obciążeń i trwałej dewastacji organizmu i rzadko zdarzają się przypadki padnięcia gołębi z powodu Ospy. Ponadto badania wykazują, że śmiertelność w zainfekowanym stadzie znacznie wzrasta z powodu powikłań, które wynikły ze stanów zapalnych w układzie oddechowym lub w przewodzie pokarmowym.

Ospa gołębi należy do grupy chorób szczególnie uciążliwych dla hodowli uczestniczących w lotowaniu. Objawy Ospy w postaci ukrytej (śluzówkowej lub mieszanej), nie są widoczne dla hodowcy, przez co mogą skutkować nagłą utratą formy gołębi lub doprowadzić do zagubienia ich podczas trwania lotu. Wystąpienie ospy u gołębi może dotyczyć tylko jednego gołębia lub też może ogarnąć całe stado. *Przy stwierdzeniu przypadków wystąpienia ospy w zespole lotowym należy rozpocząć ich leczenie oraz przeprowadzić z dużą starannością wszystkie czynności związane z odkażaniem miejsc stałego przebywania gołębi. W okresie kwarantanny nie powinno się planować gołębi na loty z zespołu objętego leczeniem.*

W zależności od formy wirusa i jego zjadliwości widoczne zmiany skórne następują już po upływie kilku dni od zakażenia. Powstałe ospowe zmiany skórne mogą utrzymywać się do 6 tygodni lub dłużej.

W pierwszej fazie inkubacji wirusa uwidaczniają się płaskie wysypki, które po kilku dniach tworzą okrągłe zwiększające swój wymiar krosty. Przy przewlekłych stanach chorobowych kolonie krost mogą się znacznie powiększać i tworzyć skupiska, które wyglądem przypominają tak zwaną „ różę kalafiora". Przykład takiego skupiska krost obrazuje „Zdjęcie 1". Skupiska krost ospowych usytuowane w obrębie oka mogą doprowadzić do całkowitego zamknięcia pola widzenia. Znane są przypadki, kiedy wielkość pojedynczych skupisk ospowych może osiągać nawet wielkość ziarna soczewicy, kukurydzy.

Nadmiernie rozbudowane zmiany skórne ospowe zazwyczaj pojawiają się u nieleczonych gołębi ozdobnych, które z natury charakteryzują się znacznie rozwiniętą powierzchnią okalającą obręb oczu. Niejednokrotnie zmiany takie można zauważyć u gołębi „przybłędach", które przez bardzo długi okres czasu błąkają się, nie potrafią powrócić do macierzystego gołębnika. *Z pewnością wizyta i przesiadywanie takich gołębi na dachu gołębnika dla hodowców staje się zwiastunem wielu problemów w hodowli.*

Wraz z czasem trwania choroby krosty ospowe zmieniają swój kolor powierzchni, stają się szare lub przybierają postać krwistoczerwonych strupów. *W przypadku stwierdzenia takich strupów nie należy ich usuwać, ponieważ w miejscu ich usunięcia zazwyczaj pojawiają się trudno gojące się ropne nadżerki.*

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/ / Data /strona. 1

U GOŁĘBI ROZRÓŻNIA SIĘ TRZY FORMY KLINICZNE OSPY.

POSTAĆ SKÓRNA.

Jest to najczęściej występująca forma ospy, z widocznymi i bardzo charakterystycznymi dla tej postaci objawami. Wytworzone krosty ospowe lub guzki ospowe są łatwe do zauważenia i rozpoznania przez hodowcę.

Foto. 2

Krosty ospowe: przeważnie uwidaczniają się w okolicy dzioba, otworów nosowych, w obrębie oczu, gałki ocznej, okolicy powiek (Zdjęcie 2) a także na skórze w okolicy kloaki. Krosty ospowe mogą także występować na skórze nóg.

Guzki ospowe: zazwyczaj ujawniają się na głowie (Zdjęcie 3) lub szyi (Zdjęcie 4).

Postać skórna ospy rzadko zagraża życiu gołębi, ale jest bardzo uciążliwa w hodowli gołębi pocztowych, ponieważ powoduje zaburzenia poziomu zdrowotnego w stadzie gołębi oraz skutkuje kilkutygodniową przerwą w programie treningów i lotowania gołębi. Tak długa przerwa wynika z leczenia i kwarantanny.

W JAKI SPOSÓB MOŻE NASTAPIĆ ZAKAŻENIE WIRUSEM OSPY w postaci skórnej?

Foto. 3

Zakażenie gołębi wirusem ospy może nastąpić:

Poprzez bezpośredni kontakt:

Gołębi z gołębiami chorymi na ospę z widocznymi objawami choroby lub poprzez kontakt z **Gołębiami zakażonymi** wirusem ospy w formie uśpionej wirusa (formie latentnej).

Przedostanie się zarazka do organizmu zdrowego gołębia następuje przez zranioną skórę oraz poprzez błony śluzowe. W przeważających przypadkach do zakażenia gołębi Ospą dochodzi w wyniku bezpośredniego kontaktu, poprzez wzajemne dziobanie się gołębi. W efekcie podziobania uszkodzony naskórek (czasami krwawiący naskórek na głowie, w okolicach nosa i oczu) otwiera drogę dla wirusa Ospy do zakażenia organizmu.

Foto. 4

Do najczęściej wymienianych przez hodowców miejsc (źródeł) zakażenia gołębi ospą należy przepełniony kosz kabiny lotowej. To tam najczęściej spotykają się gołębie z różnych hodowli, także tych, w których wirus ten jest problemem. Wyniki badań wykazują ponadto, że w przeważającej ilości analizowanych przypadków wystąpienia ospy ujawniono u lotowanych samców. Prawdopodobnie wynika to z ich natury, z ich wzajemnej walki o dominacje w grupie lub walki o terytorium. Samiczki, które przebywają w zatłoczeniu z natury są mniej agresywne wobec siebie. Do okresów wysokiego ryzyka na zakażenie wirusem Ospy należy zaliczyć loty próbne i pierwsze loty z kabiny. Przebywające w tym czasie w kabinach gołębie zazwyczaj są nerwowe, nie przyzwyczaiły się jeszcze do nowej sytuacji tj. przebywania w zatłoczeniu i zamknięciu.

W wyniku kąsania przez krwiopijne pasożyty upierzenia i skóry gołębi. Pasożyty te podczas jednego inwazyjnego żerowania potrafią kąsać wiele gołębi w ich miejscu przebywania.

Swoimi wysuniętymi i skażonymi wirusem ospy szczękoczułkami, tak jak nożycami nacinają skórę zaatakowanego ptaka, następnie wprowadzają tam swoją skażoną ślinę ułatwiającą pobieranie krwi. Szczególnie niebezpieczne są komary, ze względu na szeroki obszar ich działania oraz intensywność ich występowania. Do nosicieli przenoszenia wirusa ospy zalicza się także krwiopijne meszki, muchy , ptaszyńce, pchły i kleszcze. *Opis w/w pasożytów zawarty jest w mojej publikacji: Pasożyty upierzenia i skóry gołębi.*

POSTAĆ ŚLUZÓWKOWA. (Dyfteroidalna).

Postać śluzówkowa ospy zaliczana jest do grupy chorób, które drastycznie obniżają sprawność fizyczną i formę lotową gołębi. Choroba ta zaliczana jest także do grupy chorób, które ze względu na brak widocznych, zewnętrznych oznak są trudne do zaobserwowania i jednoznacznego zdiagnozowania przez hodowcę. Dopiero, kiedy rozwój jej osiągnie fazę kliniczną Ospa potrafi w ciągu kilku dni diametralnie obniżyć żywotność gołębia. Potrafi doprowadzić gołębie ze stanu bardzo witalnego do stanu apatycznego, fizycznie wycieńczonego. W skutek choroby gołębie te wyglądają na bardzo osłabione, bardzo chore. Przestają jeść, mają trudności z oddychaniem i ogólnie, w ciągu kilku dni tracą dużo na wadze.

Mocno rozwinięte i powiększone skupiska krost ospowych ulokowane w otworach nosowych, w przegrodzie lub trwale pogrubiony nalot na całej wewnętrznej powierzchni tchawicy powoduje ostre stany zapalne, które mogą znacząco utrudniać oddychanie. Ostre stany ospowe niejednokrotnie mylone są z objawami wystąpienia Trichomonozy (żółtego guzka), Herperwirusa lub jako skutki oddziaływania chlamydii (efekt znacznego podwyższenia temperatury ciała, ścięcia białka). Przy ostrych i przewlekłych stanach chorobowych zdążają się też przypadki padnięcia gołębi, spowodowane uduszeniem z powodu zablokowania dróg oddechowych przez serowate naloty lub mocno rozwinięte złogi.

Wirus ospy w postaci śluzówkowej także infekuje przewód pokarmowy oraz organy wewnętrze. W ostrych i przewlekłych stanach, zmiany ospowe tworzą skupiska „krost" lub żółtawe zgrubienia. Są to mocno przytwierdzone naloty, które zazwyczaj występują w wolu i przedniej części odcinka przewodu pokarmowego. W efekcie, mogą utrudniać lub nawet zablokować pobieranie pokarmu i spowodować śmierć głodową chorego gołębia.

Przy ostrych i nieleczonych stanach chorobowych ospy, częstą przyczyną padnięć chorych gołębi mogą być także wtórne infekcje bakteryjnych wytwarzające toksyny jak na przykład E.Coli.

W przeważającej ilości przypadków objawy ospy w postaci śluzówkowej nie są widoczne dla hodowcy. Jednak, w przypadku hodowcy, który ma w sobie zdolność i nawyk bieżącej, wnikliwej obserwacji może on zauważyć nienaturalne zachowanie się niektórych gołębi w stadzie. Warto w takich przypadkach odseparować takie gołębie i poddać je szczegółowej obserwacji. Należy zwracać szczególną uwagę na ich wygląd zewnętrzny (krosty, guzki), jakość upierzenia, ocena wagi gołębia oraz ocenę przegród nosowych i przełyku. Postępowanie takie jest bardzo podobne do rutynowych czynności przy ocenie formy gołębia na lot. W przypadku stwierdzenia u gołębi symptomów wskazujących na prawdopodobieństwo wystąpienia infekcji wirusa ospy należy

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/ / Data /strona. 2

bezwzględnie zasięgnąć wsparcia u lek. weterynarii, zdiagnozowania rodzaju choroby, wdrożenia planu leczenia chorych gołębi i zabezpieczenia hodowli przed wtórną infekcją.

W JAKI SPOSÓB MOŻE NASTĄPIĆ ZAKAŻENIE WIRUSEM OSPY w postaci śluzówkowej?

Istnieje wiele dróg zakażenia organizmu, które wywołują u chorych gołębi postać śluzówkową ospy. W przeważającej ilości przypadków zakażenie następuje:

Poprzez infekcją kropelkową (aerozolową) lub wdychanie powietrza zawierającego drobiny skażone wirusem ospy. Postać śluzówkowa ospy głównie dotyczy błon śluzowych jamy ustnej, gardła, krtani i tchawicy. Jest często określana, jako mokra postać ospy gołębiej, ponieważ zmiany na błonach śluzowych są miękkie i bez wyrazistej formy" niekształtne" z natury.

Poprzez zakażoną ospą ślinę lub poprzez spożycie zakażonej karmy lub poprzez spożycie wody zakażonej śliną pochodzącą od chorych na ospę gołębi. Wirusy ospy, które za pomocą śliny dostały się do środowiska życia gołębi są bardzo oporne na wysuszenie, wykazują wysoką oporność na działanie światła słonecznego oraz skrajne warunki termiczne. W sprzyjających warunkach mogą przetrwać wiele miesięcy. *Badania wykazują, że wirusy ospy są oporne na oddziaływanie wysokiej temperatury, dopiero zastosowanie temperatury powyżej 60°C w czasie powyżej 10 min skutecznie je niszczy. W temperaturze powyżej 80°C czas ten skraca się do około 2 minut. Z przytoczonych informacji wynika, że zastosowanie opalania powierzchni gołębnika jest w miarę skutecznym sposobem likwidacji problemu ospy w gołębniku. Dodatkową korzyścią z zastosowania opalania jest oczyszczanie pomieszczenia z uciążliwych dla hodowli krwiopijnych pasożytów, które odpowiedzialne są za przenoszenia wirusa ospy pomiędzy gołębiami. Zazwyczaj pasożyty te gnieżdżą się w różnych, niedostępnych szparach i zakamarkach gołębnika.*

Innym źródłem skupisk wirusa ospy może być niewyczyszczony kosz, wielokrotnie stosowana wykładzina tektury falistej w klatce kabiny oraz nieodkażony po transporcie gołębi na lot system pojenia w kabinie. Także dachy i rynny mogą ryzyko takie stwarzać, szczególnie w sytuacjach, kiedy przesiadują na nim także zaginione, obce gołębie powracające z lotów.

Poprzez wdychanie zapylonego powietrza, zawierającego drobiny strupów ospowych lub złuszczonej skóry chorych na ospę gołębi. Do najczęściej wymienianym przez hodowców miejsc wystąpienia ryzyka zarażenia gołębi ospą zalicza się przepełniony kosz kabiny lotowej. To tam najczęściej spotykają się gołębie z różnych hodowli, także tych, w których wirus ten jest corocznym problemem. Nie mniej ryzykownym źródłem zakażenia gołębi jest także nadmierne przepełnienie gołębi w miejscu ich stałego przebywania (gołębnik, woliera itp.).

POSTAĆ MIESZANA, (skórna – śluzówkowa).

Ospa w tej postaci występuje z widocznymi i bardzo charakterystycznymi widocznymi objawami jak krosty ospowe lub guzki ospowe i jednocześnie występuje w postaci wewnętrznej, śluzówkowej.

Postać mieszana ospy należy do bardzo skomplikowanych i trudnych do wyleczenia chorób. Jest bardzo zaraźliwa dla pozostałych gołębi w stadzie. Każdy przypadek wystąpienia w hodowli gołębi postaci mieszanej bezwzględnie powinien być leczony i monitorowany przy udziale lekarza weterynarii.

LECZENIE GOŁĘBI.

Jak diagnozuje się zakażenie gołębi wirusem ospy?

W działaniach weterynaryjnych w terenie praktykowane są dwie metody potwierdzające wystąpienie ospy u gołębi:

– Poprzez diagnozę zakażenia wirusem ospy, która przeprowadzana jest na podstawie analizy obrazu klinicznego miejsc wystąpienia zmian skórnych lub zmian śluzówki (otwory nosowe, przegroda, przełyk).

– Poprzez diagnozę w oparciu o badania sekcyjne z pobranych próbek, na których wystąpiły zmiany ospowe oraz poprzez badania sekcyjne z wycinka wątroby pobranego od padłego gołębia.

Jak leczy się infekcję wirusa ospy?

W przypadku stwierdzenia przypadków wystąpienia Ospy u gołębi, jednym z pierwszych działań jest przeprowadzenie selekcji i rozdzielenie gołębie z widocznymi oznakami Ospy od gołębi bez widocznych oznak choroby.

Odizolowanie gołębi chorych od pozostałego stada to podstawowa zasada efektywnego leczenia stada.

Ospa jest chorobą o stosunkowo długim okresie inkubacji oraz w stosunku do innych inwazyjnych chorób, z natury charakteryzuje się znacznie dłuższym okresem rozprzestrzeniania się w stadzie gołębi. Fakt ten czynni, że istnieje duża szansa na zdiagnozowanie problemu i podjęcie szybkich, efektywnych działań leczniczych. Badania wykazują, że najwięcej przypadków skutecznego leczenia Ospy gołębi dotyczy głównie Ospy w postaci skórnej (krosty i guzki ospowe). Bazując na aktualnej wiedzy można stwierdzić, że nie są znane ogólnie dostępne leki weterynaryjne, które pozwalają na efektywne leczenie Ospy gołębi a praktykowany cały proces leczenia głównie bazuje na:

– Wspomaganiu zainfekowanego organizm gołębi, tak, aby mógł sam przezwyciężyć chorobę, wyzdrowieć. Prawidłowo funkcjonujący system odporność organizmu wyposażony jest w odpowiednie narzędzia do walki z tego rodzaju infekcją. Istotną rolę w takim postępowaniu odgrywa witamina A, która wspomaga regenerację i wzmacnia poziom zdrowotny skóry i błon śluzowych. W leczeniu Ospy, w celu zapobieżenia potencjalnego wystąpienia powikłań lub wtórnych zakażeń bakteryjnych zaleca się stosować leki osłonowe tj. odpowiednie antybiotyki bakteriobójcze i leki przeciwgrzybicze.

– W przypadku stwierdzenia strupów ospowych lub guzów ospowych nie należy ich usuwać, bo w miejscu ich usunięcia zazwyczaj pojawiają się trudno gojące się ropne nadżerki. Strupki, guzki ospowe można zmiękczyć wilgotnymi kompresami nasączonymi gencjaną lub smarować je mieszaniną składającą się jodyny i gliceryny, w stosunku 1 do 5. Celem takiego działania jest dezynfekcja i zmiękczenie powierzchni zainfekowanej przez wirusa. W przypadku wystąpienia zmian ospowych w okolicy oka można stosować maści okulistyczne.

W ograniczaniu rozprzestrzeniania się wirusa Ospy w hodowli znane i praktykowane są działania w oparciu o:

Stosowanie bioasekuracji miejsc stałego przebywania gołębi. Wszystkie działania prowadzone w ramach bioasekuracji skutecznie wspomagają przerwanie łańcucha przemieszczania się wirusa na zdrowe gołębie oraz wspomagają leczenie gołębi.

Przeprowadzenie szczepień. W większości przypadków w szczepieniu przeciw Ospie gołębi wykorzystuje się szczepionki żywe zawierające ateuowane szczepy wirusa ospy, które nakłada się na określoną część ciała. W miejsca najmniej narażone na jego

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/ / Data /strona. 3

uszkodzenie ważne jest, aby dokładnie przestrzegać instrukcji użycia szczepionki, która zawsze zawarta jest w ulotce dołączonej do szczepionki.

W praktyce stosowane są dwie metody aplikowania szczepionek.

▪ Metoda „zadrapania igłę podskórną". Igłę tę zanurza się w szczepionce i wykonuje się jeden lub dwa zadrapania na skórze piersi lub błonie skrzydłowej. Metoda ta wymaga pewnych umiejętności. W przypadku, kiedy rysa jest zbyt powierzchowna może nie nastąpić inkubacja wirusa i nie rozwinie się żadna lokalna zmiana w miejscu szczepienia. Jeśli zadrapanie będzie zbyt głębokie i z rany wypłynie znaczna ilość krwi, szczepionka może zostać wypłukana, bez żadnego „efektu inkubacji". W przypadku braku miejscowej zmiany nie ma pewności, że u szczepionego gołębia rozwinie się wymagana odporność. Metoda ta jest bardzo popularna wśród większości hodowców gołębi, ale odporność po szczepieniu jest często wysoce zmienna ze względu na zmienny odsetek „efektywnej i kontrolowanej inkubacji wirusa ".

▪ Najbardziej skuteczną metodą jest tak zwana „metoda pęcherzykowa". W metodzie tej wyrywa się kilka piór z dolnej części nogi a w pozostawione brodawki aplikuje szczepionkę za pomocą pędzla zanurzonego w szczepionce. Zmiany pęcherzykowe rozwijają się w ciągu 7-10 dni i chociaż zmiany mogą wyglądać nieestetycznie przez kilka dni, znikają całkowicie po 2-3 tygodniach. Nie ma to wpływu na ogólny stan zdrowia takich szczepionych gołębi, ale uzyskana odporność jest wysokiej jakości i trwała.

W środowisku weterynaryjnym, badawczym panuje przekonanie, że istnieją różne szczepy wirusa ospy gołębiej, które mogą się różnić w zależności od ich możliwości wywoływania choroby u gołębi. Oznacza to, że nielegalnie importowane szczepionki przeciw ospie gołębiej nie mają przewagi nad dostępnymi w handlu i lokalnie zarejestrowanymi szczepionkami przeciw ospie. Wiadome jest także, dla wielu hodowców, że istnieją problemy z dostępnością rodzimych szczepionek, a szczepionki importowane nielegalnie spoza granic Europy niosą ryzyko wprowadzenia do kraju nowych szczepów wirusa, które mogą wymknąć się z pod kontroli i zaostrzyć chorobę.

JAK PRAKTYCZNIE CHRONIĆ HODOWLĘ PRZED WYSTĄPIENIEM OSPY U GOŁĘBI?

Stwierdzone jest, że przewlekłe, niewyleczone stany chorobowe ospy skutkują dożywotnim nosicielstwem wirusa u ptaków, które ją przechorowały, dlatego nie zaleca się łączyć osobników, które przechorowały ospę. Także nie powinno się wprowadzać do hodowli gołębi pochodzących z hodowli, w których ospa staje się corocznym problemem.

Niepodlegające dyskusji jest także stwierdzenie, że prowadzenie działań profilaktycznych przeciwko chorobom gołębi jest mniej kosztowne od leczenia chorych gołębi, leczenia całej hodowli. Dla zaakcentowania wagi tego stwierdzenia przytoczę choćby przykład potencjalnego ryzyka degradacji rozwoju hodowli w skutek niemożliwości dochowania się zdrowego pokolenia młodych gołębi. W najlepszym przypadku potrzeba około dwóch lat, aby przywrócić pozycję hodowli do stanu jak przed chorobą.

Aby praktycznie chronić gołębie i hodowlę przed Ospą powinno się:

- Profilaktycznie szczepić gołębie.
- Wszystkie codzienne prace związane z hodowlą gołębi powinny bazować na zasadach BIOASEKURACJI.

BIOASEKURACJA, opiera się głównie na utrzymaniu odpowiedniego poziomu czystości w miejscu stałego przebywania gołębi oraz stworzeniu warunków, które są niekorzystne dla rozwoju chorób. Ważne jest, aby wszystkie działania zapobiegawcze, bioasekuracyjne wykonywać cyklicznie w ramach rutynowych prac w hodowli gołębi. W tym:

-Systematyczne usuwanie zalegającego kału i oczyszczanie gołębnika z kurzu. Oczyszczanie wyposażenia gołębnika i utrzymanie w czystości wszystkich niezbędnych dla funkcjonowania hodowli akcesorii, mogących stanowić siedlisko wirusa Ospy: siodełka, karmniki, pojniki, cele lęgowe, klatki treningowe itp. Oczyszczone z brudu miejsca zaleca się systematycznie odkażać za pomocą odpowiednich środków lub tradycyjnie, stosując wapno gaszone lub mieszaninę wodną wapna gaszonego, siarczanu amonu i wody amoniakalnej lub spryskiwać roztworem wodnym z dodatkiem jodyny.

-Zorganizowanie hodowli, która pozwalała na rozdzielenie jej na część hodowlaną, część gołębi młodych oraz część lotową. Organizacja taka zabezpiecza hodowlę przed ryzykiem przenoszenia wirusa od gołębi lotowych na gołębie młode lub na gołębie, które przebywają w części hodowlanej, rozpłodowej. Organizowanie codziennych prac w hodowli tak, aby nie przenosić kału pod butami z jednej do innej części hodowli oraz nie przenosić brudnych karmików i pojników. Należy też brać pod uwagę, że skażony kał w formie suchych drobin, jako pył może swobodnie przemieszczać się w otoczeniu gołębi.

-Stosowanie odpowiednio zbilansowanej karmy. System żywienia powinien uwzględniać pełne zapotrzebowanie organizmu gołębi w substancje energetyczne, elektrolity, aminokwasy, mikroelementy jak selen, cynk, witaminy jak A, C i K, które są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu obronnego. Ponadto wspomagają procesy cyklicznej wymiany śluzu ochronnego jelit i wzmacniają procesy regeneracji uszkodzonych macierzystych komórek jelit.

-Eliminacja z hodowli gołębi, które charakteryzują się niskim poziomem zdrowia oraz bardzo podatne na wszelakie infekcje chorobotwórcze.

-Należy zabezpieczać hodowlę przed obecnością krwiopijnych pasożytów, komarów i much, które mogą przenosić wirusa Ospy oraz zarazki innych chorób.

-Wielu hodowców stosuje zasadę indywidualnej kąpieli gołębi po przylocie z lotu. Czynność ta jest niejednokrotnie bagatelizowana przez hodowców. Jednak przed zaniechaniem tej czynności zawsze należy brać pod uwagę fakt, że uaktywnienie i inkubacja wirusów Ospy w zainfekowanym organizmie następuje w ciągu 5 dni a zauważalne oznaki zmian skórnych ospowych mogą być zauważone już pod koniec tygodnia, to jest w okresie wkładania gołębi na następny lot. Warto o tym pamiętać. Korzyścią wynikająca z takiej kąpieli jest to, że dodatkowo następuje rozmasowanie mięśni, co przyśpiesza ich regenerację oraz wspomaga regenerację formy fizycznej.

-Powracające z lotów, znacznie spóźnione, nocujące poza gołębnikiem gołębie należy poddać separacji i szczegółowej obserwacji, czy nie są podziobane. W szczególności należy uniemożliwić im kontakt z gołębiami młodymi oraz gołębiami z rozpłodu.

Autor publikacji: Zbigniew Rzywucki firma R-CERAM. Email: golebie @r-ceram.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/ / Data /strona. 4